

中國版畫展覽

Sýning á Kinverskri Grafiklist

Kinverskar tréstungur

Kinversk grafíklist á sér löngu sögu og ber með sér sterk þjóðleg stíleinkenni. Bæði atvinnulistamenn og áhugalistamenn úr röðum verkamanna, bænda og hermanna hafa skapað listaverk með nýju innihaldi og nýjum stíl og eru þau reist á arfleifð og þróun fagaðrar þjóðlegrar listhefðar. Í verkum þessum koma þessir listmenn fram sem ótulir boðberar þeirrar bókmennta- og liststefnu Maðs formanns að „láta hundrað blómjurtir blómstra, sem eldri blóm hafa látið vaxa, svo að þær megi njóta af sér gefa“ og „láta fortíðina þjóna nútíðinni og Kína notfæri sér það sem erlent er.“ Þótt þessi verk séu enn ófullkomin að listgæðum, endurspegla þau samt sem áður þau afrek, sem kinverskir listamenn hafa unnið á þessu sviði vegna hinnar miklu reynslu, er þeir hafa óðlast með því að skyggjast vandlega inn í lífshætti verkamanna, bænda og hermanna.

Meðal verka á sýningu þessari eru nokkrar nýjstréstu-myndir, svo og tréstuupprenntanir af ætt alþýðulistar. Einnig eru hér nokkur verk, sem hafa að miklu leyti mið af þjóðlegri listhefð, og önnur sem lýsa nýju yfirbragði hina sósíalísku Kína. Vér vonum að þessi sýning megi verða til þess að efla vináttu og gagnkvæman skilning og styrkja menningartengsl milli þjóða Íslands og Kína.

Nýjárstréttungumyndir

Nýjármyndir eru hefðbundi listform í alþýðulit Kína. Þær njóta vinsælda meðal fólka og eiga sér langa sögu. Á Vorhátíðum eru þær notaðar til skreytinga í því skyni að vekja upp tilfinningar fagnaðar og gleði yfir komu nýs árs, auk þess sem mentunargildi þeirra er mikið. Það er orðinn mikilvægur þáttur í menningarlífi verkafólka að teikna nýjármyndir og njóta þeirra. Til þess að greina milli hinna gömlu tréttungulitmynda og nútíma nýjárabakelitmynda eru þær fyrnefndu kallaðar „nýjárstréttungumyndir“.

Kinverskar nýjárstréttungumyndir eru gerðar í Hopei, Shantung, Kiangsu, Shensi, Szechuan, Kwangtung, Fukien og Tientsin. Taohuawu í Suchow, Kiangsuhéraði, í suðri og Yangliuching í stórborginni Tientsin í Norður-Kína, eiga sér lengsta sögu um gerð nýjármynda, en verk þeirra eru mjög útbreidd og sérlega vinsæl. Meðal þess sem sýning þessi hefur upp á að bjóða er úrval verka frá Yangliuching í Tientsin.

Nýjárstréttungumyndir frá Yangliuching

Yangliuching er borg í útjaðri Tientsin, sem er stórborg í Norður-Kína. Nýjárstréttungumyndir frá Yangliuching komu fyrst fram á síðasta valdaári Mingættarinnar (1644 e. Kr.). Flestir þúar borgarinnar lifðu á því að skapa og prenta nýjármyndir. Í gamla Kína dvínaði hins vegar vegur þessarar starfsemi, þar sem hún náði eigi að þróast vegna arðránsstefnu hinnar ríkjandi stéttar.

Frá því að landið oðlaðist frelsi undir leiðarljósi bókmennta- og liststefnu Maos formanns um „að láta hundrað blómjurtir blómstra, sem eldri blóm hafa látið vaxa, svo að þær megi nýjar af sér gefa“, hefur verið reynt að endurmeta og endurbæta gömul verk og jafnframt ný verk verið sköpuð, svo að nýjárstréttungumyndir frá Yangliuching hafa náð að dafna á ný.

Efni tréttungumyndanna frá Yangliuching er tekið beint úr heimi raunverunnar, þar sem gleði og velferð tjá ósk fólksins um hamingjurikt líf. Við drátt myndanna er beitt aðferð tréþrykkingar (þ.e. tréttungulitunar) og litunar og endurteknunar frihendis (þ.e. uppdráttur). Tákun á persónum, útskurður og litun bera einkenni alþýðulistar í nýjármyndum. Má sem dæmi nefna, að þau eru einföld, skýr, tjáningarrík og skrautleg. Af þeim sökum falla þær kinversku verkafólki vel í geð.

Kinversk tréstudungulist

Tréstudungulist, sem er hefðbundin myndlistargrein, er upprunnin með hinni kinversku þjóð og á sér meira en þúsund ára langa sögu. Með þessari aðferð er unnt að gera eftirlíkingar af þryðilegum málverkum með nákvæmni og á sannverðugan hátt. Sú eftirlíking sem þannig fæst nýtur ávallt sömu aðáunar og frummyndin, og er hún viðurkennd sem endursköpun á listaverkum.

Gerð tréstudungumynda má skipta gróflega í fjögur stig, þ.e. uppdrátt frummynda, útskurð, þrykkingu og uppsetningu.

Uppdráttur frummynda: Listamennirnir ákveða fjölda lita og þann fjölda myndblokkanna, sem nauðsyn er á við þrykkingu eftir frummyndinni. Allir þeir hlutar frummynda, sem bera sama lit, eru merktir sömu myndblokk og er uppdráttur gerður á sérstakan pappír. Myndblokkir þær, sem á að skera út, eru jafnmargar litum frummynda.

Útskurður á myndblokk: Hinni uppdrögnu eftirlíkingu er þrýst ófugt á myndblokkina og hún skorin út með hnifum, eins og um málningspensla væri, að ræða. Sá sem sker út verður að kanna frummyndina mjög vel og óðlast djúpan skilning á henni, ef andi og pensiltækni frummynda á að komast til skila á sannverðugan og lifandi hátt.

Þrykking: Þegar allar hinar útskornu myndblokkir eru tilbúnar eru gerð mót af þeim hverri af annarri, sem notuð eru við gerð eftirlíkingarinnar. Litum og pensildráttum er þrykkt á hvert á eftir öðru til að kalla smám saman fram eftirlíkingu af einni heildarmynd.

Uppsetning: Þeirri eftirlíkingu, sem þannig fæst fram, er raðað saman og hún sett upp sem heil mynd samkvæmt hefðbundinni aðferð við uppsetningu kinverskra málverka.

Sköpun og þróun tréstudungulistar er eitt af veigamiklum afrekum menningar og listar hinnar kinversku þjóðar. Síðan Nýja Kína var stofnað hafa starfsmenn við gerð tréstudungumynda, skírðir sérstaklega í eldi hinnar miklu menningarbyltingar öreiganna, tekið frekari framförum í að beita frumkvæði sínu og sköpunargáfu út í æsar. Með því að nota tréþrykkingu hafa listvinnustofa Jung Pao-Chai í Peking og listvinnustofa To-Yun-Hsuan í Shanghai gert um meira en tuttugu ára skelið eftirlíkingar af þúsundum frægra kinverskra málverka og leturmynda, bæði nútímalegra og sigildra, og komið þannig tréstudungulist upp á nýtt stig.

Skýringar

Nr. 18 „Blóm“, eftir Jen Po-nien (1840—95), sem var snillingur í að mála fólk. Hann var einnig mjög leikinn í að teikna fugla og blóm.

Nr. 19 „Orkideur og bambusreyr“, eftir Cheng Pan-chiao (1693—1765), sem var snillingur í að mála orkideur og bambusreyr á dögum Ching-ættarinnar.

Nr. 20 „Ferskjur“, eftir Wu Chang-shuo (1844—1927), sem var kunnur málari á síðara hluta Ching tímabilsins og á fyrra hluta lýðveldistímans.

Kinversk grafiklist

Nýjárstréskurðarmyndir:

1. Blóm hinna fjögurra árstíða	Listvinnustofa Yuangliu-ching, Tientsin
2. Von fagnað	—
3. Stökkvandi fiskur	—
4. Samhugur ríkir milli verkamanna og bænda	—
5. Hreinlætis skal gætt	—
6. Tigrisdýr lagt að velli	—
7. Ný kynslóð	—
8. Vorhugur	Listvinnustofa Weifang, Shantungheraði
9. Vinberjauppskera	—
10. Óður til hins stóra framfarastökks	—
12. Áburðarsending (Þjóðvísa)	—
13. Kvensvinahirðir	—
14. Dyramynd	—
15. Fuglar og blóm	—
16. Dyramyndir (2)	Listvinnustofa Foshan, Kwangtungheraði
17. Dyramyndir (2)	—

Tréstunguprentanir

18. Blóm	Jen Po-nien,
frá tíma Chingættar
19. Orkideur og bambusreyr	Cheng Pan-chiao,
frá tíma Chingættar
20. Ferskjur	Wu Chang-shuo,
frá tíma Chingættar
21. Plómublóm (gert með kirversku
bleki)	Ho Hsiang-ning
22. Pandabjörn	Wu Tso-jen
23. Vorregn á ánni Li	Hsu Pei-hung
24. Rauður klettur	Chien Sung-yen

(Myndir 18—24 eru allar unnar í listvinnustofu Jung Pao-chai í Peking).

Nútimatréstungur:

25. Þeir láta ekki storminn hindra
nám sitt	Lu Cheng
26. Nám stundað af samvísusemi	Li Chin-feng

27. Orkulindin (Verkamannahetjan Wang Chin-hsi)	Chao Tsung-tsau
28. Lampaljós í Doðlugarðinum (Yenan)	Ku Yuan
29. Þjóðarstofnun bændahreyfingarinnar, Kwangchow	Liao Tsung-i
30. Útvarp	Chang Ta-wei
31. Járnsmíði	I Chen-sheng
32. Öðru skipi hleypt af stokkum	Listhópur frá kælligeymslustöð í Talién í Liaoninghéraði
33. Nýjum útbúnaði roðað saman	Tsai Ping
34. Nýsmíði	Tao Teh-sheng
35. Landbúnaðartækjaverksmiðja rekin af alþýðukommúnu	Tung Lien-pao
36. Dráttarvélur fyrir landsbyggðina	Chou Hsin-ju, Hu Chi-tao
37. Fleiri dælur, meira korn	Lu Cheng-liang
38. Matarsending til vinnustaðar	Chu I-min
39. Hart sótt eftir stáli	Chang Chung-tse

40. Sýning á landbúnaðartækjum í alþýðukommúnu	Kuo Wen-shou	54. Hausti	Cheng Chen
41. Fjarlæg uppspretta, löng á	Huan Pi-mu	55. Uppskerutími	Liao Yu-kai, Chao Hsiao-mo
42. Lí þjóðar-kona ekur dráttarvél	Teng Tze-ching	56. Ný höfn í Suður-Kína	Kung Wei-min
43. Ný fegurð í Taihangfjöllum	Yuan Shu-tao	57. Góður gæsaþír	Chi Chuan-ying
44. Hrisgrónasprotum plantað í nýjum stað	Chang Ching-wen	58. Á engjum	Shen Jou-chien
45. Annasóm vornótt fyrir plægingu	Li Pang-cheng	59. Hanagal við reyrinn	Lu Shih-ping, Ting Li-sung
46. Vormorgunn	Wu Cheng-wen	60. Haldið á nýjan skur	Tseng Fan-tao
47. Gúmmivinnala	Teng Tze-ching	61. Nýtt vatnaþorp	Cheng Chia-juí
48. Vor í Lí þjóðar-þorpi	Teng Tze-fang	62. Nýtt umhverfi á hæðunum	Lísthópur fátækra bænda og bænda af lægri miðbændastétt úr framleiðsluhópi Paotang, alþýðukommúnu Ching-nien, á Nantung námasvæðinu í Szechuan-héraði
49. Drepið sjúkdómeberana, verndið srotana	Wang Wei-pao		
50. Vor á ökrum	Lísthópur frá Kaochow í Kwangtunghéraði		
51. Vorið kemur snemma á kókóshnetulundinum	Lin Hung-ping		
52. Nýr skipaskurður umlykur hæðardragið	Chang Tsai-yuan	63. Býflugnarmekt	Ho Yu-jen
53. September í Norður-Kína	Chao Mei	64. Þroskuð ávaxtatré	Lísthópur Kaochow í Kwangtunghéraði

65. Bakkar fjótsins hafa gull að geyma	Kuo Chang-tung	81. Þrjú gamlir skólafélagar	Hsu Kuang
66. Kven-rafvirki að störfum í fjalla-heraði	Wen Chi-ming	82. Færandi goðar fréttir hvern dag	Wu Chang-nien
67. Hautdýrð	Wu Cheh-hui	83. Sem ein fjólskylda	Liu Po-hsun, Chen I-hsun
68. Dagblaðið lesið	Wu Kai, Ai Cheng-chih	84. Vörður í veiðvík	Chu Huan-chang
69. Vetrarsáning á hæðunum	Chen Tien-jan	85. Við gæzlustörf	Tseng Chao-hsin
70. Áveituað knúin raforku	Yu Chien	86. Næturvakt	Chen Chien
71. Dagrenning í Li þjóðar fjallaborpi	Huang Li-sheng	87. Léttvopnað riddaralið	Liao Chung-i
72. Gulllituð er gjafmild þreskjörð þorpains	Tseng Sung-ling	88. Farið um Li þjóðar þorp	Pan Cheng-i
73. Sérhver alþýðukommúna og sér- hvert fylki á fullar korngeymslur	Chu Chin-pao	89. Fiskimenn	Chu Huan-chang
74. Nýr bekkur í kvöldskóla	Li Chih-chung	90. Hin goði læknir fátækra bænda og bænda af lægri miðbændastétt	Cheng Mien
75. Gulllitað Li þjóðarþorp	Hung Chung	91. Brúarsmiði	Wang Kuei-sheng
76. Námsfélagar	Shao Teh-jui	92. Goðar fréttir fyrir fjallasmáþorp	Shih Pa-jen
77. Október í fjallaborpi	Tu Ying-chiang	93. Hraðlest	Chang Chen-kuo
78. Að loknu verki á ókrunum	Chen Yi-ming	94. Nýr nemandi	Yin Fu-lin, Chai Chih-hsin
79. Menningarmiðstoð í fjallaborpi	Liu Yu-tao	95. Leit í fjallavirki	Shih Sung-ling
80. Gnótt afklipprar ullar	Liang Shou-yi	96. Ferðsopera	Yeh Chih-hung

97. Módel-Pekingópera kemur til fiskiþorps.	Lin Chu	113. Að skóla loknum	Yao Hsi
98. Kvöldskóli	Liao Ning	114. Sýning á Módel-bylingar Pekingóperunni „Rauða ljókerið“	Chen Po-cheng
99. Viðarhögg	Yang Na-wei	115. Gistikennari	Chen Cheng-yuan
100. Á rennur af hæðum ofan	Chen Chu-huang	116. Reyraprotar um vor	Cheng Hua-ning
101. Nýr ónur í skóginum	Chang Tso-liang	117. Lofsöngur um nýja hamingjulíf vort	Ah Ko
102. Snúð heim af dýraveiðum	Chang Yu-chang,
Chang Kuei-chih	118. Ungt tónlistarfólk	Ching Chun
103. Dýraasmölun	Chen Chih-ching	119. Listnáms hópur	Li Huan-min
104. Reiðin logar	Chinniumupi, Shih Chun	120. Gamli skólinn sóttur heim	Liang Chao-chuan
105. Brjótum aldagamla fjötra	Huang Chio-ping,
Shih Chun	121. Ungir evinahirðar	Chang Teh-ching
106. Ráð landsins í nýjum höndum	Shih Chun	122. Kunnáttamaður að verkú	Wang Chiung
107. Sólarupprás yfir Huan Shan fjalli	Chen I-hsin	123. Haldið til skólans á ný færandi fróðleik og reynslu	Cheng Mien
Cheng Hsin-kun,
108. Jurtatinsala á hömrnunum	Chang Chih-min	124. Mark fyrir afs	Hsieh Niu
109. Í mót skjýjum og öldum	Huang Hsin-po	125. Leikfimisæfingar eftir útvarpi	Kuo Wen-shou
110. Skrautleg trústunga	Tien Yuan	126. Snemma morguns	Chang Kuang-lin
111. Blóm	Li Ping-fan	127. Nám í erlendu tungumáli	Liang Chiang-tung
112. „Ég elska Tien An Men í Peking“	Tai Hsi		

